

Richard Schultz: *Out of Context:
How to Avoid Misinterpreting the Bible.*

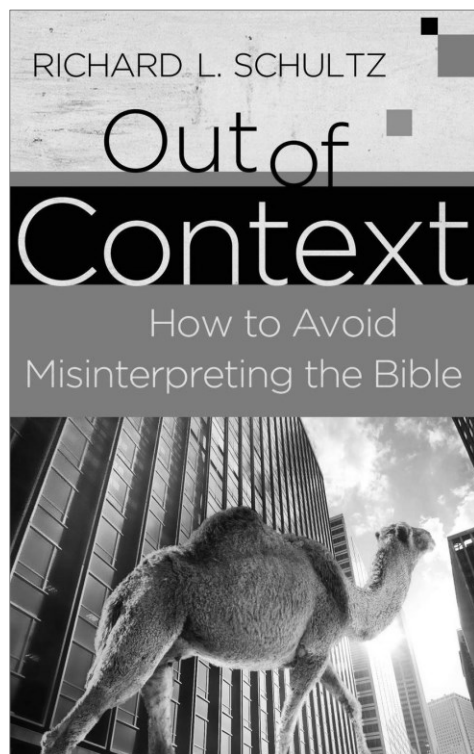
Baker Books, Grand Rapids, USA 2012,

ISBN 978-0-8010-7228-4, 155 old.

A kontextusból kiragadva. Hogyan kerüljük el a Biblia félreértelmezését című könyvében Richard Schultz, a Yale Egyetem Wheaton College-ának ószövetséges professzora, kortárs példákkal szemlélteti a Szentírás értelmezése terén tapasztalható visszasságokat, és óvatos megközelítéseket alkalmaz a szöveg eredeti jelentésének kibontása érdekében. Rávezet a gyakori hibákra és valódi segítséget nyújt a kontextus felismeréséhez; az ószövetségi szövegek jellemzőire, az egyes szavakra, irodalmi műfajokra összpontosít, és sok példával támasztja alá megjegyzéseit. A könyv rendkívül olvasmányos, könnyen érthető, élvezetes és egyben meggyőző.

Richard Schultz frappáns fejezetcímei azonnal felkeltik érdeklődésünket. Már a bevezetésben tetszetős a címválasztás: *Why I am swatting the beehive when I know it will upset the bees? (Miért csapokodom a méhkaptárt, ha tudom, hogy ez felzaklatja a méheket?)*. Azt hangsúlyozza: nem az a célja, hogy mások értelmezési hibáin elmélkedjék, hanem példaként hozza fel őket, miközben útmutatást ad a Biblia helyes megértéséhez.

Rögtön a könyv elején egy népszerű példával indít Bruce H. Wilkinson *The Prayer of Jabez (Jábec imája)* című 93 oldalas kiskönyve rövid bemutatásával, illetve a benne észlelt gondok felmuta-

tásával (Wilkinson, Bruce: *The Prayer of Jabez: Breaking Through to the Blessed Life*. Breakthrough Series. Multnomah Publishers Inc., Sisters, Oregon 2000). Ebből a kiskönyvből Amerikában több mint 8 millió példány kelt el, a kiadók pedig minden idők leggyorsabban fogyó kiadványának nyilvánították. Schultz szerint viszont e sikerkönyv valódi problémája Bruce H. Wilkinson helytelen szövegértelmezéséből fakad.

Mit is kért Jábec az ő imádságában, és hogyan válaszolt erre Isten? A kis-

könyv az 1Krón 4,10-ben olvasható imádságra alapoz, amely így hangzik: „Jabéc segítségül hívta Izráel Istenét, és ezt mondta: Bárcsak nagyon megáldanál engem, és kiszélesítenéd határomat, velem lennél, és megoltalmaznál a bajtól, hogy ne érjen fájdalom! És megadta neki Isten, amit kért.” Bruce H. Wilkinson azt állítja, hogy ezzel az imádsággal megváltoztathatod a jövődet, és ezt tanácsolja: minden nap ismételd el mantraszerűen, és Jabéc áldása áttörésként fog hatni életedre. Olyan konkrét áldásokban lehet részed, mint például a gyógyulás, egy új ingatlan és a szakmai előmenetel.

Ez a kijelentés viszont sokak csalódottságához vezetett, mert az úgynevezett „Jabéc-imá”-juk nem működött, nem hozott semmilyen látható eredményt életükben. Richard Schultz professzor szerint megkérdőjelezhető az, hogy az ember kiválaszt egy bibliai verset, és azt Isten konkrét útmutatásának tekinti.

Amikor bizonyos szövegeket saját helyzetünkre alkalmazunk, hajlamosak vagyunk beleolvasni saját érzelmeinket és motivációinkat, és ezáltal eltorzítjuk értelmezésüket. Szükséges tehát mérlegelnünk, hogy a szöveg indokolja-e ezt a fajta általánosítást. A közmondások például alkalmasak lehetnek erre, hiszen olyan egyetemes igazságokat juttatnak kifejezésre, amelyek az emberi állapotot tükrözik, és nem egyszerűen egy adott kultúrát.

Mivel egy szónak sokféle jelentése is lehet, azaz többféle jelentést hordoz-

hat, a környező mondatok segítenek meghatározni, hogy melyik jelentés lehet a megfelelő. De ha figyelmen kívül hagyjuk a szöveggörnyezetet, fennáll a veszélye annak, hogy a szót kiragadjuk a szöveggörnyezetéből. Emiatt is olyan fontos a Biblia helyes értelmezése és szövegének alkalmazása. A kontextus figyelmen kívül hagyásának megszeméző következményei vannak. Az irodalmi kontextus figyelmen kívül hagyása például oda vezethet, hogy egy adott verset vagy textust körülvevő szöveg félreérthetővé válik. Vagy például egy történelmi-kulturális kontextus esetében fontos megismernünk a kulturális jellemzőket, ugyanis bizonyos tekintetben minden szentírási szöveg tükrözi a maga történelmi-kulturális hátterét, amelyben a szöveg keletkezett, és ez különbözhet a jelenkori jelentéseitől. Amikor meghatározni igyekszünk egy szöveg jelentését, a szöveggörnyezet bizonyos aspektusai együttműködhetnek. Az egyes bibliai műfajok legfontosabb jellemzőit is fel kell ismernünk és figyelembe kell vennünk. Hajlamosak vagyunk olyan ismerős kifejezéseket vagy mondásokat használni, amelyek eltérnek eredeti jelentésüktől, vagyis a szavakat kiragadhatjuk a szöveggörnyezetükből.

Az a tény, hogy általában fordításban olvassuk a Bibliát, értelmezési kérdéseket vet fel. Az antik bibliai nyelvek és a mai modern nyelvek között nincs tökéletes megfelelés, és minden fordítás egyfajta kompromisszum eredménye az eredetihez képest; és minden

fordítás tulajdonképpen szövegértelmezés.

Richard Schultznak az a célja, hogy a szövegkörnyezet szempontjaira, valamint a szövegek eredeti hangsúlyaira és üzenetére figyelve mutassa be, hogy miként tudjuk pontosabban értelmezni, illetve megfelelően alkalmazni a héber Biblia szövegeit.

A bibliai szövegek jelentése annyira gazdag, hogy különböző perspektívákat kínálhatnak, illetve eltérő hangsúlyt kaphatnak anélkül, hogy szükségszerűen egymásnak ellentmondó értelmezéseket kínálnának. Ezért az a tény, hogy

egy szövegnek többféle értelmezése is lehetséges, nem feltétlenül jár pluralizmussal, mivel mindegyik pontos értelmezés ugyanannak a képnek csupán egy részét tükrözheti.

Jelen könyv célja tehát a gyakori hibák, a helytelen szövegértelmezések kijavítása a megfelelő bibliaértelmezés bemutatásával. Az *Out of context* egyértelmű felhívás arra, hogy nagyobb figyelmet fordítsunk a szöveg jelentésére az eredeti szövegkörnyezetben.

Kovács Enikő Hajnalka